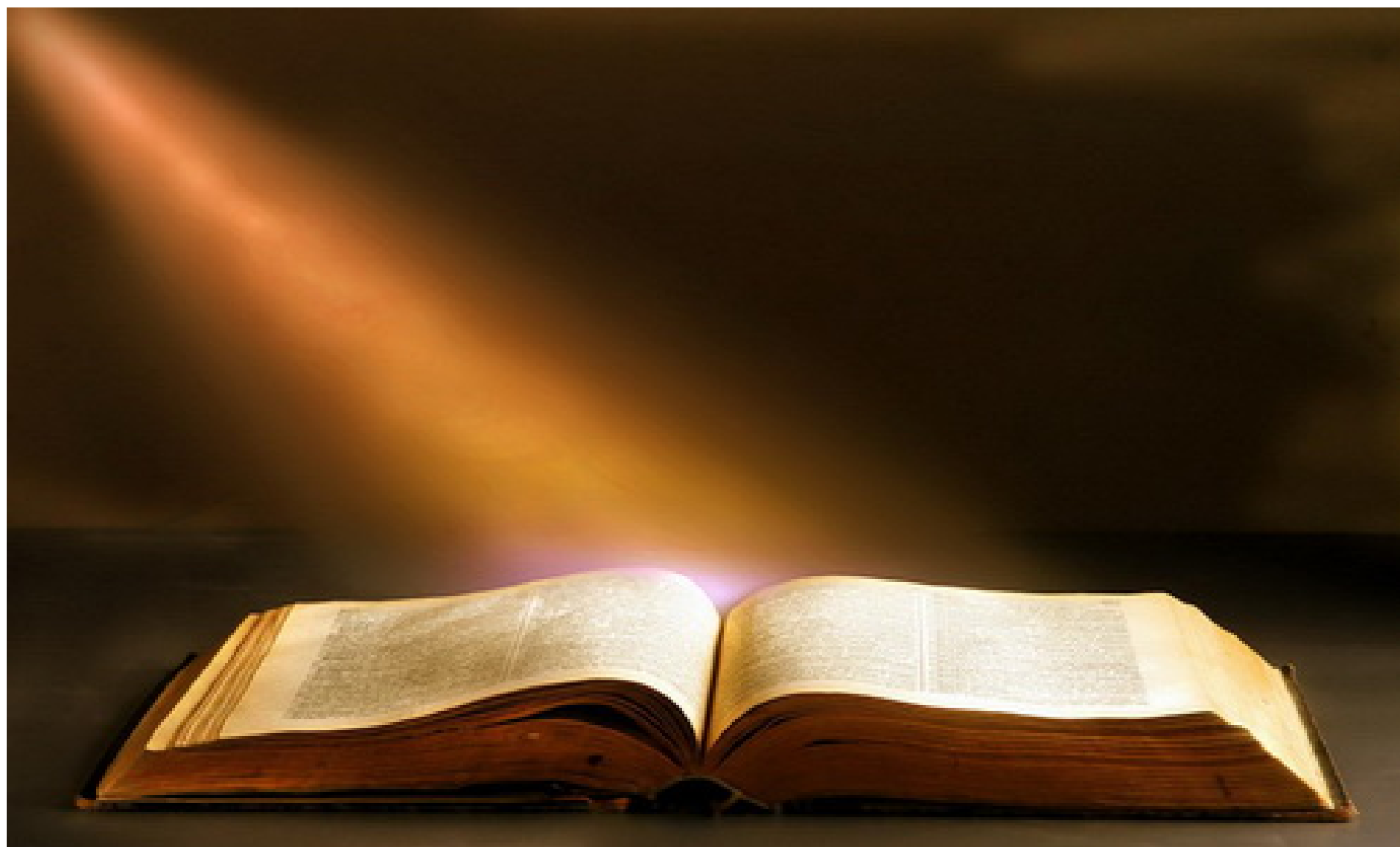


Evandjelje na hrvatskom znakovnom jeziku – vrata vjere za one koji svijet vide drugačije

by **Glas Podravine i Prigorja** — 19. August 2021. u **Vijesti**

0



Biblija na znakovnom jeziku//FOTO:GORAN DAMJANIĆ

Jesenas su Zaklada „Čujem, vjerujem, vidim“ i Hrvatski savez gluhoslijepih osoba „Dodir“ u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu svečano predstavili projekt „Evandjelje na hrvatskom znakovnom jeziku“. Ukupno 15 sati video materijala, odnosno prevedena i snimljena četiri evandjelja na hrvatski znakovni jezik, ugledala su svjetlo dana zahvaljujući zajedničkom radu ljudi, najviše na volonterskoj osnovi. Mirko Hrkač, upravitelj Zaklade „Čujem, vjerujem, vidim“ progovorio nam je o tome kako je uopće došlo do ideje da se napravi Biblija za gluhe i nagluhe osobe.

– Kako se kaže, kada Bog djeluje u svijetu, djeluje uvijek preko ljudi, pa je i u ovom slučaju bilo tako. Kao što je snimanje zvučne Biblije prije trinaest godina bilo izravno povezano sa Gospinim ukazanjem u Međugorju tako je i ovdje bilo. Naime, kako smo svake godine organizirali hodočašće mladih s invaliditetom u Međugorje, tako je bilo i 2015. Na ova hodočašća smo vodili mlade s invaliditetom s raznim vrstama invaliditeta od slijepih, zatim osobe sa tjelesnim oštećenjima, osobe u invalidskim kolicima, a s nama su bile i osobe oštećena sluha. Tijekom povratka iz Međugorja u busu se pjeva, razgovara, priča, pa me prevoditeljica na znakovni jezik Andrijana Dankić upitala bi li se u Zakladi mogla snimiti Biblija na znakovnom jeziku. To pitanje sam shvatio kao i kod snimanja zvučne Biblije da dolazi od Gospe i potvrdno sam odgovorio pa smo odmah prionuli razradi plana kako to napraviti, a jedna od prvih zadaća je bila razgovor sa gospođom Sanjom Tarzay predsjednicom Hrvatskog saveza gluhoslijepih – prisjeća se gospodin Hrkač.



Evandjelje na hrvatskom znakovnom jeziku predstavljeno je u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu//FOTO:GORAN DAMJANIĆ

Više nego važan projekt

Svećenik Varaždinske biskupije i profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, doc. dr. sc. Ivan Dodlek, sudjelovao je u ovom projektu prijevodom Evandjelja po Luki. Vlč. Dodlek, koji je tečaj hrvatskoga znakovnog jezika pohađao od 2011. do 2015. godine u Hrvatskom savezu gluhoslijepih osoba „Dodir“, govori nam kako je projekt snimanja Biblije na hrvatskome znakovnom jeziku važan ponajprije za sve gluhe, nagluhe i gluhoslijepe osobe vjernike kojima je dosad tekst Svetoga pisma bio teško dostupan, budući da je hrvatski znakovni jezik izvorni jezik zajednice gluhih, nagluhih i gluhoslijepih osoba, te je kao samosvojan jezični sustav s vlastitim gramatičkim pravilima potpuno neovisan o jeziku čujućih osoba.

– Ovaj prijevod je stoga značajan ponajprije za poniranje u dubine Božje riječi svakog gluhog, nagluhog i gluhoslijepog vjernika ponaosob, a onda i za pastoralno djelovanje u zajednici gluhih, nagluhih i gluhoslijepih osoba. Navještaj Božje riječi je, naime, središnji moment svakog slavlja sakramenata i blagoslovina, a isto je tako važan i neizostavan dio pobožnosti, razmatranja, kateheza, duhovnih obnova i sličnih pastoralnih aktivnosti. Budući da je i na općoj razini hrvatski znakovni jezik još uvijek nedovoljno istražen i na razini specifičnog rječnika Biblije, stvari su posve nove i tijekom prijevoda bilo je potrebno puno umještosti izvornih govornika hrvatskog znakovnog jezika i stručnjaka, u prvom redu iz Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba „Dodir“ da se duh svetih biblijskih tekstova, kao i biblijske slike i nesvakidašnja terminologija, prevedu na hrvatski znakovni jezik. Koliko se u tome uspjelo procijenit će stručnjaci za hrvatski znakovni jezik, kao i same gluhe, nagluhe i gluhoslijepe osobe kojima je ovaj prijevod prvotno namijenjen – napominje profesor Dodlek.



Svećenik Varaždinske biskupije i profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, Ivan Dodlek//FOTO:GORAN DAMJANIĆ

U duhu jezika i kulture

Preostala tri Evandjelja na hrvatski znakovni jezik preveo je vlč. Leonardo Šardi, povjerenik za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji Varaždinske biskupije. Vlč. Leonardo pojašnjava koliko mu je izazovno bilo prevađati Evandjelja na hrvatski znakovni jezik.

– Prevoditi bilo koji svetopisamski tekst na bilo koji jezik je uvijek izazovno, budući da ga je potrebno prevesti u duhu jezika i kulture kojoj taj jezik pripada. Tako i hrvatski znakovni jezik ima svoju vlastitu gramatiku, dio je zajednice gluhih i gluhoslijepih osoba, a po prvi puta se pristupilo cjelokupnom prijevodu Evanđelja. Iako sam prije samog uključivanja tek završio tečaj za prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika u sklopu Saveza gluhoslijepih osoba „Dodir“, prepoznao sam važnost koju ovo djelo nosi jer tim djelom jedna zajednica, koja dosad nije imala priliku čitati Evanđelja na svojem jeziku, sada ima priliku upoznati životopis Isusa Krista. Prenijeti duh Evanđelja u novu kulturu i u novi jezik potreban je promišljanja i konzultacija kako bi cjelokupna poruka bila u potpunosti prenesena – kaže vlč. Leonardo Šardi.

U prijevodu Evanđelja na hrvatski znakovni jezik, uz vlč. Dodleka, vlč. Šardija i Mirka Hrkača, sudjelovali su volonteri Zaklade „Čujem, vjerujem, vidim“, zatim stručnjaci za znakovni jezik i izvorni govornici znakovnog jezika iz Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba „Dodir“ pod vodstvom predsjednice udruge dr. sc. Sanje Tarczay. Snimanje je sufinancirala Hrvatska biskupska konferencija, a vlč. Leonardo Šardi iz Varaždinske biskupije, koji prve nedjelje u mjesecu u varaždinskoj katedrali slavi svetu misu na hrvatskom znakovnom jeziku, objašnjava zašto je važno da je ovo Evanđelje na znakovnom jeziku ugledalo svjetlo dana.



Cilj je nositelja projekta snimiti cijelu Jeruzalemsku Bibliju, na čemu se radi već gotovo šest godina//FOTO:GORAN DAMJANIĆ

Vlč. Šardi. „Gluhe osobe mogu na svojem jeziku razmatrati Božju riječ“

– Budući da kroz svoju svećeničku službu radim s gluhim i gluhoslijepim osobama, primijetio sam da su oni, kao zajednica, zakinuti za razumijevanje biblijskoga teksta. Naime, često postoji mišljenje kako gluhe osobe mogu čitati te im je dovoljan i samo pisani tekst kako bi došli do informacija. Ovo mišljenje je djelomično točno i mnoge informacije moguće je prenijeti pisanim tekstom. No, česta je pojava nerazumijevanja pročitanoa budući da se gramatika hrvatskog znakovnog jezika razlikuje od gramatike hrvatskog govornog jezika. Kao što svaka čujuća osoba voli čuti informacije na svojem materinskom jeziku, tako je i hrvatski znakovni jezik materinski jezik gluhih i gluhoslijepih osoba. Od sada, bez prevoditelja i bez teškoća u razumijevanju, gluhe i gluhoslijepi osobe mogu na svojem jeziku razmatrati Božju riječ. Upravo to je i smisao ovoga djela – naglašava vlč. Šardi.

Cilj je nositelja projekta snimiti cijelu Jeruzalemsku Bibliju, na čemu se radi već gotovo šest godina.

– Projekt dakako još ni izdaleka nije dovršen i vjerujem da će trud i rad svih uroditi konačnim plodom, a to je prijevod svih svezaka Biblije kako Starog, tako i Novog zavjeta. Ipak, držim da je i ovaj dosadašnji rezultat rada na prijevodu u velikoj mjeri već koristan gluhim, nagluhim i gluhoslijepim osobama vjernicima u njihovu nastojanju da s boljim razumijevanjem uranjanju u evanđeosku mudrost Radosne vijesti i da ju onda vjerodostojnije provode u vjerničkoj praksi. U istinitost ove činjenice i sâm sam se uvjerio tijekom nedjeljnih euharistijskih slavlja na hrvatskome znakovnom jeziku tijekom kojih nam ovaj prijevod često razrješuje mnoge jezične nedoumice – poručuje vlč. Ivan Dodlek, s KBF-a, inače svećenik Varaždinske biskupije.

Svi video zapisi nastali u projektu, javno su dostupni na YouTube kanalima Zaklade „Čujem, vjerujem, vidim“ i Saveza „Dodir“.



Svi video zapisi nastali u projektu, javno su dostupni na YouTube kanalima
Zaklade „Čujem, vjerujem, vidim“ i Saveza „Dodir“//FOTO:GORAN DAMJANIĆ

Snimili i zvučnu Bibliju!

Uz Evanđelje na hrvatskom znakovnom jeziku, Zaklada „Čujem, vjerujem, vidim,“ pripremila je i zvučnu Bibliju. Snimljena je kroz projekt „Soba susreta“, autora i urednika Mirka Hrkača. Zvučna Biblija ima jedanaest nosača zvuka. Snimljena je u mp3 formatu, a sadrži istovjetnu podjelu kao i tiskano izdanje Jeruzalemske Biblije. Zvučna Biblija je posvećena fra Zdenku Tomislavu Tenšeku i fra Korneliju Zvonimiru Šojatu.

Zahvaljujući ovom projektu svi vjernici, ali i ostali zainteresirani, sada imaju mogućnost besplatnog online pristupa zvučnoj Bibliji te zvučnim zapisima životopisa hrvatskih svetaca i blaženika. Kako poručuju iz Zaklade, posebno u ovom vremenu izolacije i ograničenog kretanja moguće je provoditi vrijeme slušajući Božju Riječ i upoznajući živote hrvatskih svetaca i blaženika te tako lakše podnositi ovo vrijeme kušnje imajući za primjer svece i blaženike koji su u svoje vrijeme prolazili razne kušnje.

Zvučni zapisi Starog i Novog zavjeta kao i životopisi svetaca moguće je slušati na YouTube kanalu Zaklade „Čujem, vjerujem, vidim“. (Goran Damjanić)

- **Članak je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama**



Tri Evanđelja je na hrvatski znakovni jezik preveo vlč. Leonardo Šardi, povjerenik za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji Varaždinske biskupije//FOTO:GORAN DAMJANIĆ